

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΒΙΩΜΑΤΑ, ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ, ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

A. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Έρευνα: Η GenZ αποκαλύπτεται – Τι απασχολεί τους νέους

Το ακόλουθο συντομευμένο και ελαφρώς διασκευασμένο άρθρο της Λίνας Γιάνναρου δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα «Η Καθημερινή» στις 30.03.2022 <https://www.kathimerini.gr/society/561784423/ereyna-i-gen-z-arokalyptetai-ti-apascholei-toys-neoys/> (προσπελάστηκε στις 31.03.2022).

Είναι αυτοί που με το πάτημα ενός κουμπιού στο έξυπνο τηλέφωνό τους μπορούν να έχουν ένα νέο ζευγάρι παπούτσια στην πόρτα τους σε λίγες ώρες. Ή ένα νέο πατίνι. Είναι αυτοί που δεν ξέρουν τι σημαίνει να βαριέσαι, αφού πάντα θα βρουν στο κινητό τους κάτι ενδιαφέρον να τους απασχολήσει. Αυτοί που δεν θυμούνται τον κόσμο χωρίς Ιντερνέτ και ταυτόχρονα χωρίς κάποιου είδους κρίση. Είναι η Gen Z, τα παιδιά που γεννήθηκαν κάπου ανάμεσα στο 1995 και το 2010 και διεκδικούν τη δική τους θέση στη δημόσια ζωή.

Η έρευνα που παρουσιάζεται σήμερα αποτελεί την πρώτη στην Ελλάδα που εστιάζει αποκλειστικά στη συγκεκριμένη γενιά (πραγματοποιήθηκε σε δείγμα νέων 16-25 ετών), ανοίγοντας ένα παράθυρο στον μυστηριώδη κόσμο της. Μυστηριώδη γιατί αναπτύσσεται σε μεγάλο βαθμό μπροστά σε μια οθόνη. Σύμφωνα με την έρευνα, το 51,6% των νέων αυτής της γενιάς περνάει 5-10 ώρες καθημερινά στο Διαδίκτυο, με ένα 10,6% να περνάει περισσότερες από 10 ώρες.

Τα στοιχεία πάντως διαλύουν μια μεγάλη παρανόηση. Η «αποσύνδεση» από την πραγματικότητα δεν σημαίνει αδιαφορία. Οι νέοι και οι νέες της Gen Z σε ποσοστό 55% δηλώνουν ότι παρακολουθούν πολύ ή πάρα πολύ την επικαιρότητα. Όπως αναμενόταν, βασικές πηγές ενημέρωσης αναδεικνύονται τα ενημερωτικά σάιτ και τα κοινωνικά δίκτυα. «Δύο από τους βασικότερους λόγους για αυτό είναι, πρώτον, η δυνατότητα που τους δίνει η τεχνολογία να εξατομικεύσουν την κατανάλωση των ειδήσεων, και δεύτερον, ο πρακτικός χαρακτήρας των κινητών συσκευών», σχολιάζει η αναπληρώτρια καθηγήτρια στο τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ στο Πανεπιστήμιο Bournemouth και μέλος της ερευνητικής ομάδας, Αναστασία Βενετή. Ένας ακόμα λόγος είναι και η πολλακτική αποτυπωμένη δυσπιστία αυτής της γενιάς απέναντι στα παραδοσιακά ΜΜΕ. [...]

Ωστόσο, οι νέοι παραμένουν επιφυλακτικοί ως προς τις διαδικτυακές πηγές ενημέρωσης. «Όσο πιο εξοικειωμένοι με το Διαδίκτυο είναι και πιο προσεκτικοί με τη χρήση του». Την εμπιστοσύνη τους σε θέματα επικαιρότητας κερδίζουν οι ειδικοί επιστήμονες (61,8%), η οικογένεια (49,4%) και οι

φίλοι (39,5%). Σε μεγάλο ποσοστό (74,7%) θεωρούν ότι έχουν την ικανότητα να εντοπίζουν μια ψευδή είδηση.

Μολονότι σε ποσοστό 75% αποφεύγουν τις αναρτήσεις πολιτικού περιεχομένου, παίρνουν θέση για τα θέματα που τους απασχολούν. Για παράδειγμα, σε ποσοστό 60% δηλώνουν ότι ανησυχούν πολύ για την κλιματική αλλαγή, ενώ το 86,9% αναφέρει ότι συμφωνεί με τη λογική και τους στόχους του ελληνικού # Me Too. Σε συντριπτικό ποσοστό (84%), τέλος, δηλώνουν ότι θα ψηφίσουν στις επόμενες εκλογές.

A3. Στο άρθρο της η Λίνα Γιάνναρου αναφέρει ότι οι περισσότεροι νέοι 16-25 ετών περνούν τον χρόνο τους «μπροστά σε μια οθόνη». Συμφωνείς με τη διαπίστωσή της; Ποια είναι, κατά τη γνώμη σου, τα ενδιαφέροντά τους; Να αναπτύξεις τεκμηριωμένα την άποψή σου σε ομιλία (200-250 λέξεων) που θα εκφωνήσεις στο σχολείο σου στο πλαίσιο ημερίδας με θέμα «Τα ενδιαφέροντα των νέων». Μπορείς να αξιοποιήσεις πληροφορίες από το κείμενο.

Μονάδες 25

B. Λογοτεχνικό κείμενο

ΓΙΩΡΓΟΣ ΘΕΟΤΟΚΑΣ (1905-1966)

Αργώ (απόσπασμα)

Το μυθιστόρημα Αργώ του Θεοτοκά συνιστά μια τοιχογραφία της Ελλάδας του μεσοπολέμου. Το πρώτο μέρος κυκλοφόρησε το 1933, το έργο όμως ολοκληρώθηκε το 1936 με την έκδοση και του δεύτερου τόμου. Το απόσπασμα προέρχεται από τον πρώτο τόμο (Αθήνα, Βιβλιοπωλείον της «Εστίας»,¹⁶1998, σσ. 121-123).

Ο Αλέξης και ο Λίνος καθίσανε σ' έναν πάγκο, κάτω από τη φοινικιά. Ο Λίνος άναψε ένα τσιγάρο, αφού βεβαιώθηκε πως κανείς δεν τον έβλεπε εξόν από τον αδελφό του, και φύσηξε βίαια τον καπνό του προς το φεγγάρι.

– Δεν κάνεις καλά που καπνίζεις, είπε ο Αλέξης, που δεν κάπνιζε ποτέ.

– Ωχ αδερφέ! αποκρίθηκε ο άλλος και φύσηξε τον καπνό του με περισσότερη δύναμη. [...]

– Είσαι δεκάξι χρονώ και καπνίζεις ένα πακέτο τη μέρα, εξακολούθησε ο Αλέξης. Θα χαλάσεις την υγεία σου.

– Και τι μ' αυτό; Σε τι μου χρησιμεύει η υγεία μου;

– Μη λες ανοησίες. Σου χρησιμεύει, για να ζήσεις. Εγώ που δεν είμαι γερός ξέρω καλύτερα τι αξίζει η υγεία.

– Ζωή είναι αυτή που ζούμε; ρώτησε ο Λίνος.

Ο Αλέξης γέλασε.

– Και τι ήθελες να κάνεις στην ηλικία σου; ρώτησε. Πηγαίνεις σχολείο και διαβάζεις τους αρχαίους. Δε σου φτάνει;

– Όχι, δε μου φτάνει.

– Όταν πάψεις να είσαι μαθητής, θα σκεφτούμε να κάνεις άλλα πράγματα πιο συναρπαστικά.

– Ω, σας βλέπω και σας που δεν είστε μαθητές, τι ωραία που ζείτε! είπε ο Λίνος με θυμό. Καμώνεστε τάχατες πως δε βλέπετε τον κόσμο σαν τον πατέρα, μα κατά βάθος είστε ίδιοι κι απαράλλαχτοι, Νοταράδες, ως το κόκαλο, καλαμαράδες, γραφιάδες, βιβλιοφύλακες. Δεν μπορείτε να απομακρυνθείτε ούτε μια μέρα από τα βιβλία και τα γραψίματα. Γεννηθήκατε μουντζουρωμένοι μελάνι. Ο μόνος σκοπός του Νίκη είναι να γράφει βιβλία. Κι εσύ εκεί πας, σε βλέπω καλά. Να τυπωθεί το όνομά σας και να κάνετε τους σπουδαίους, αυτό είναι το μεγάλο όνειρο της ζωής σας, να εκθέσουν τις φωτογραφίες σας στις προθήκες των βιβλιοπωλείων, να σταματά ο κόσμος και να σας θαυμάζει τάχατες. Όλο βιβλία, βιβλία, βιβλία! Δεν αναπνέω καλά μες σ' αυτό το περιβάλλον. Με πνίγει η σκόνη. [...]

– Τις μόνες στιγμές ευτυχίας που γνώρισα τις χρωστώ στα βιβλία, μουρμούρισε αργά ο Αλέξης.

Ο Λίνος ξέσπασε.

– Όχι! Όχι! φώναξε. Χίλιες φορές όχι! Παρεξηγήσατε τη ζωή όλοι σας. Ή μάλλον την καταργήσατε. Ο πατέρας δεν υποπτεύτηκε ποτέ τι είναι η ζωή. Εσείς οι δυο παρηγοριέστε διαβάζοντας τη ζωή που δε ζείτε ή γράφοντάς την. Μα ο μόνος σκοπός της ζωής είναι να τη ζει κανείς όσο μπορεί, όσο βαστά πιο δυνατά και πιο πλούσια.

Μιλούσε με θέρμη, με αγανάκτηση. Ο Αλέξης κοίταζε τον όμορφο επαναστατημένο έφηβο με τρυφερότητα και με κάποιο κρυφό καμάρι. Τον αγαπούσε πολύ κι ίσως να τον θαύμαζε, σε ορισμένες στιγμές, για την απειθάρχητη ορμή του, για το ξεχείλισμα της νεανικής του ζωντανίας.

– Πες, Λίνο, τι θες να κάνεις με τη ζωή σου, με τη νιότη σου;

– Θέλω ηρωισμό! αποκρίθηκε ο έφηβος αδίσταχτα, με παθιασμένη φωνή.

Σωπάσανε.

B3. Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Τα δύο αδέρφια, ο Αλέξης και ο Λίνος, γοητεύονται από μια διαφορετική στάση ζωής. Τι προτιμά ο καθένας τους; Ποια είναι η δική σου άποψη για τον σκοπό της ζωής;

ή

2. Να μεταφέρεις τις σκέψεις και τα συναισθήματα του Λίνου στο ημερολόγιό του, υιοθετώντας τη δική του οπτική γωνία.

